

Posudek

vedoucího diplomové práce Barbory Ronovské na téma Nutná obrana (komparace se zahraniční úpravou)

Téma diplomové práce je nejen zajímavé, ale rovněž aktuální. Při zpracování práce autorka využila některé vědecké metody, zejména metodu popisnou, analýzy, syntézy, komparace se zahraniční úpravou aj. Rovněž využila vhodnou odbornou literaturu v dostatečném rozsahu. Práci, v rozsahu 64 stran (včetně resumé a seznamu použité literatury), rozdělila do 7 částí.

V první části se autorka zabývá podstatou a účelem nutné obrany. Uvádí, že nutná obrana plní funkci preventivní i výchovnou, jak ve vztahu k pachateli – útočníkovi, tak ve vztahu k ohrožené osobě. Proti tomu zřejmě nelze nic namítat.

Část druhá obsahuje stručný historický vývoj.

Těžiště práce je zřejmě v části třetí a čtvrté. V třetí části autorka charakterizuje podmínky trestní odpovědnosti. Výstižně vymezuje pojem trestného činu, neopomíjí ustanovení § 111 tr. zákoníku. Rovněž charakterizuje společenskou škodlivost. V části, kde rozpracovává problematiku skutkové podstaty trestného činu se zabývá subjektem trestného činu, nevhodně jej charakterizuje věkem a přičetností. V důsledku toho dochází k záměně trestně odpovědného pachatele a subjektu skutkové podstaty trestného činu. Pokud chápeme skutkovou podstatu jako souhrn typových znaků, kterými se od sebe trestné činy odlišují, tak věk a přičetnost do skutkové podstaty trestného činu nepatří. Na tuto otázku jsou i v naší literatuře mnohdy různé názory, proto stanovisku autorky nepovažuji za vážnější pochybení. Při vymezování objektu trestného činu nelze opomenout objekt konkrétní. Autorka provádí charakteristiku krajní nouze a nutné obrany. Rozdílů je několik (viz znaky nutné obrany a krajní nouze). Za zajímavé rovněž považuji pojednání o oprávněném

použití zbraně. Autorka se zabývá diskutabilní otázkou, týkající se přípustnosti nutné obrany nejen v případech útoků úmyslných, ale rovněž zaviněných z nedbalosti. Pozornost věnuje znakům nutné obrany, které správně vymezuje (odvracení bezprostředně hrozícího nebo trvajících útoků směřujících proti některému ze zájmů chráněných tr. zákoníkem, přičemž obrana nesmí být zcela zjevně nepřiměřená způsobu útoku). Tyto znaky jsou dány kumulativně. Rovněž věnuje pozornost problematice pomoci v nutné obrany a charakteristice nutné obrany z hlediska občanského zákoníku.

Zajímavá je rovněž část čtvrtá, kde se autorka zabývá nutnou obranou ve Velké Británii. Nutná obrana se vztahuje i na ochranu majetku, vetřelec může být mnohdy i usmrcen za účelem ochrany obydlí napadeného (poškozeného). Pozornost věnuje i automatickým obranným zařízením.

V části páté autorka komparuje pojetí nutné obrany podle našeho právního řádu a zákonné úpravy ve Velké Británii.

Autorka věnuje pozornost zákonnému vymezení nutné obrany ve Slovenské republice.

V rámci rozpravy by se autorka měla vyjádřit k záměru navrhovatele trestního zákoníku v rámci rekodifikace, zvýšit efektivnost nutné obrany.

Autorka ke zpracování předmětného téma přistupovala zodpovědně a pro zpracování diplomové práce využila potřebnou odbornou literaturu (jak uvedeno shora). Zvláště kladně hodnotím samotný přístup autorky při rozpracování předmětné problematiky a respektování terminologie

Celkově diplomovou práci hodnotím jako zdařilou, ve které se autorka vypořádala i s některými spornými otázkami týkající se interpretace a aplikace ustanovení o nutné obraně. Úroveň diplomové práce je možno klasifikovat známkou 1 až 2.

Praha 4. 5. 2016

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta právnická
Katedra trestního práva

Doc. JUDr. František Novotný, CSc.

